

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/184/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5611200267
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5611200267.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Blaženy Stašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s., so sídlom Bratislava, Strakova č. 1, IČO: 36 816 337, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., so sídlom Bratislava, Žabotova č. 2/B, IČO: 36 866 881, proti odporcom: 1/ O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. O., S. č. XXXX/XX, 2/ I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., Ul. G.. J. D. č. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova č. 9, adresa na doručovanie P. O. BOX 155, 850 00 Bratislava 5, IČO: 42 260 086, o zaplatenie 1.625,27 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/62/2011-134 zo dňa 29. novembra 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola v zostávajúcej časti žaloba zamietnutá, potvrdzuje.

V nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol podľa § 497 Obchodného zákonníka, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 35 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka o povinnosti odporcov 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.065,14 Eur, a to mesačnými splátkami každý vo výške 15,- Eur mesačne, splatné vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. Zároveň napadnutým rozsudkom podľa § 153 ods. 3 O.s.p. prvostupňový súd určil, že zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve zo dňa 23.10.2007 č. 70002183 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami 1/ a 2/ v časti o poistení úveru: „ak si dlžník neželá byť poistený alebo ak nespĺňa podmienky poistenia, vyznačí takú skutočnosť svojím podpisom v časti odmietnutie poistenia, inak sa na neho nižšie uvedené ustanovenia vzťahujú“, je neprijateľná. Napokon okresný súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p., že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, a to v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Zdôraznil, že zmluva o úvere je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, to znamená, že sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, a to bez ohľadu na povahu účastníkov konania. Zmluva o úvere bola uzavretá v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch a Obchodného zákonníka. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzavretia zmluvy nevyplýva, že v prípade uzavretej zmluvy o úvere pôsobí Občiansky zákonník ako lex specialis k

Obchodnému zákonníku, a to tiež s poukazom na § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie“. Navrhovateľ mal za to že citované ustanovenie nemožno interpretovať tak, že na všetky nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv majú byť aplikované výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale tak, že len ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 - § 54, § 612 - 627 Občianskeho zákonníka) sú jednostranné, kogentné, a to aj voči Obchodnému zákonníku. To, že zákonodarca nepočítal s kogentnosťou Občianskeho zákonníka pri všetkých spotrebiteľských zmluvách asi najviac logickým výkladom dokazuje ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (najmä posledná veta (Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva). S poukazom na uvedené navrhovateľ namietal tvrdenie súdu, podľa ktorého „zmluva o revolvingovom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka od 1.4.2004 lex specialis a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade spotrebiteľského revolvingového úveru o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z. z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch.“ Odvolateľ poukázal na ustanovenie zmluvy, kde sa uvádza, že odporcovia berú na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky navrhovateľa, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1-4, a potvrdzujú, že sa s nimi riadne oboznámili, považujú ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavujú súhlas byť nimi viazaní. Ďalej odvolateľ upriamil pozornosť na § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého možno časť obsahu zmluvy určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Odporcovia podpisom zmluvy o revolvingovom úvere potvrdili, že sa so zmluvou oboznámili, súhlasia s ňou, uzatvárajú ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Tiež svojím podpisom zobrali na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky sú súčasťou zmluvy a prejavujú s nimi súhlas. Nakoľko zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch, boli odporcovia povinní zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, kam sa zaraďuje aj úrok za poskytnutie úveru. Navrhovateľ ďalej namietal závery súdu, podľa ktorých platne uzavretá zmluva o revolvingovom úvere je právne neúčinná v časti o zaplatenie poisťného a o zaplatenie poplatku z omeškania a nespôsobuje vznik práv a povinností. S odkazom na konkrétne ustanovenia zmluvy odvolateľ zdôraznil, že zmluva o revolvingovom úvere nadobudla platnosť na základe článku 2.3 Všeobecných obchodných podmienok v deň jej podpisu odporcami a účinnosť na základe článku 2.6. Všeobecných obchodných podmienok, a to v deň najskôr uskutočnenej udalosti spomedzi udalostí predpokladaných v uvedenom článku. V žiadnom článku Všeobecných obchodných podmienok nie je stanovené, že podanie písomného oznámenia podľa článku 2.3 Všeobecných obchodných podmienok je odkladacou podmienkou pre nadobudnutie účinnosti zmluvy o úvere a dodal, že potvrdenie splnenia podmienok pre poskytnutie úveru odporcami v tomto prípade deklaroval konkludentne, a to poskytnutím dohodnutej výšky úveru na účet uvedený odporcami v zmluve o revolvingovom úvere, pričom uvedenú skutočnosť odporcovia nijakým spôsobom nerozporevali. Zo Všeobecných obchodných podmienok naopak vyplýva, že navrhovateľ a odporcovia si v článku 2.5 dojednali rozvázovaciu podmienku, ktorou je nedoručenie všetkých dokumentov požadovaných veriteľom na overenie údajov uvedených v zmluve o úvere spolu s prijatým návrhom zmluvy o úvere, najneskôr však v lehote 60 dní od výzvy veriteľa na doplnenie dokumentov, pri ktorej splnení účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere zanikne. Z uvedeného vyplýva, že v prípade nedoručenia požadovaných dokumentov, predmetná zmluva by zanikla. Odporcovia porušili svoje povinnosti z úverovej zmluvy, keď neuhrádzali mesačné splátky úveru vo výške 53,08 Eur, preto navrhovateľ v súlade so zmluvou od nej odstúpil. Odvolateľovi zároveň vzniklo právo na zaplatenie poskytnutého úveru, vrátane úrokov, o ktorých výške (2,14% mesačne) odporcovia vedeli.

Odporkyňa 2/ vo vyjadrení k podanému odvolaniu poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu.

Odporca 1/ sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2

O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V nenapadnutej časti ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vyjadriť sa k argumentom vyjadreným v podanom odvolaní.

Treba zdôrazniť, že právny vzťah založený medzi navrhovateľom a odporcami Zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 23.10.2007 bolo nutné posúdiť podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2007. Uvedená právna úprava definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme (§ 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch) a zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Právna regulácia zákona o spotrebiteľských úveroch je špeciálnou úpravou zmluvy o úvere definovanej v Obchodnom zákonníku vytvorená predovšetkým s ohľadom na špecifiká týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

Zmluva zo dňa 23.10.2007 bola uzavretá medzi osobou, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala úvery, a fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Povinní mali v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v danom právnom vzťahu postavenie spotrebiteľov a z titulu tohto postavenia požívali zákonom poskytnutú všeobecnú ochranu. Ochranu spotrebiteľovi v tejto súvislosti zaručovalo aj znenie § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Poznámka k uvedenému ustanoveniu odkazuje na § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka

Z uvedeného ustanovenia zreteľne vyplýva priama aplikovateľnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 (ďalej len „Občiansky zákonník“) týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa na právne vzťahy založené aj na základe ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle uvedeného bolo odôvodnené preskúmať, či zmluva na základe ktorej navrhovateľ uplatnil v konaní nárok na zaplatenie žalovanej sumy, neobsahuje neprijateľné podmienky. Okresný súd správne vytkol nenáležitú úpravu poistenia v spornej zmluve o revolvingovom úvere, keď poukázal na skutočnosť, že poisťný vzťah vznikol automaticky podpisom zmluvy, a to v prípade, ak spotrebiteľ neprejavil so vznikom poistenia nesúhlas. Prejav vôle smerujúci k vzniku zmluvy nemožno nahraďovať opomenutím negatívneho stanoviska, preto aj krajský súd považoval v danej časti zmluvu za neplatnú a z tohto dôvodu časť navrhovateľom požadovaného plnenia za neopodstatnenú.

Okresný súd následne preskúmal aj odôvodnenosť požiadavky navrhovateľa na poplatok z omeškania v požadovanej výške, pričom dospel k záveru, že tu bolo eventuálne prípustné postupovať jedine podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú jednotlivé ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ako bolo uvedené vyššie, duálna aplikácia dvoch civilno-právnych kódexov (Obchodného zákonníka ako základného predpisu zmluvy úvere a Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o špecifiká ochrany spotrebiteľských

právnych vzťahov) bola plne odôvodnená. Výklad jednotlivých ustanovení právnych predpisov (a to nielen Občianskeho zákonníka, ale aj ostatných noriem, ktorými sa riadil sporný právny vzťah) mohol smerovať jedine k použitiu tých ustanovení, ktoré sú na prospech odporcov. Navrhovateľ si úroky z omeškania v posudzovanej veci neuplatnil, „poplatky z omeškania“ mu však v zmysle právnej úpravy nebolo možné priznať. Neobstoja tvrdenia odvolateľa, ktorý tvrdil, že v prospech spotrebiteľa možno použiť len ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka; právny vzťah dodávateľ - spotrebiteľ totiž vzniká zo zmluvy ako komplexnej právnej skutočnosti, na ktorú sa vzťahujú aj ďalšie civilno-právne ustanovenia (napr. úprava podmienok, nadobúdania nehnuteľnosti, príp. vedľajších zmluvných dojednaní, ktoré nie sú komplexne upravené v Obchodnom zákonníku). Krajský súd v tomto smere nijako nemienil poprieť úpravu spotrebiteľských vzťahov, ktoré sa môžu riadiť aj Obchodným zákonníkom (čo bol aj tento prípad, keďže sa jednalo o zmluvu o úvere), avšak pri výklade jednotlivých ustanovení treba vždy k týmto pristupovať s akcentom na ochranu slabšej zmluvnej strany.

O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, nakoľko o nich rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.